

Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător Petru Păun
Dosarul nr. 1r-175/22
1-19182394-02-1r-31052022

DECIZIE
În numele Legii

15 mai 2024
Chișinău

mun.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței

Judecători

Gîrbu

Oxana Robu

Stelian Teleucă și Silvia

a examinat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul avocatului Radu Dumneanu, în interesele inculpatului Reniță Valeriu, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2022 pronunțată în cauza penală privind revizuirea cauzei penale de învinuire a lui Reniță Valeriu ***** în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul Penal,

verificând legalitatea sentinței atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, a –

C O N S T A T A T :

Soluția și argumentele instanței de fond:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2022, cererea depusă de condamnatul Reniță Valeriu ***** și avocatul Radu Dumneanu, privind revizuirea cauzei penale de învinuirea lui Reniță Valeriu ***** în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin.(2) lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul Penal, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța cu sentința în cauză, instanța de fond a constatat că, la 15 noiembrie 2019, în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a parvenit spre examinare cererea de revizuire declarată de condamnatul Reniță Valeriu și avocatul Radu Dumneanu prin care s-a solicitat rejudecarea cauzei penale în privința lui Reniță Valeriu recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.327 al.(2) lit.c) și art.328 alin.(3) lit.d) din Codul penal.

3. În motivarea cererii s-a invocat că în cauza dată, Reniță ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea faptelor infracționale prevăzute de art. 328

alin.(3) lit. d) Cod penal și art.327 alin. (2) lit. c) Cod penal, calificarea respectivă fiind posibilă din cauza imputării agravantei „soldate cu urmări grave”.

4. Revizuienții specifică faptul că dacă în partea ce se referă la constatarea vinovăției în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(3) lit. d) Cod penal s-a dispus încetarea procesului penal pe motivul expirării termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, atunci, în baza art.327 alin. (2) lit. c) Cod penal lui Reniță ***** i s-a stabilit prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017 o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.90 Cod penal pedeapsa numită lui Reniță ***** a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani. Respectiv, în baza Deciziei din 12.12.2017, care este definitivă și executorie potrivit Legii, Reniță ***** a fost privat de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita o activitate pe un termen de 4 ani, adică până la data de 12.12.2021, iar pedeapsa sub formă de închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de 5 ani, adică până la data de 12.12.2022.

5. Motiv al cererii de revizuire sunt hotărârile Curții Constituționale nr. 22 din 01.10.2018 și nr. 24 din 17.10.2019, prin textul „soldate/ă cu urmări grave” din dispoziția art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal, a fost declarat neconstituțional, cu mențiunea că Hotărârile respective sunt definitive, nu pot fi supuse nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

6. Ținând cont de circumstanțele expuse, revizuienții susțin că în cazul în care se ține cont de faptul că agravantele „soldate/ă cu urmări grave” care se conține în dispoziția art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal și care au fost declarate neconstituționale prin hotărâri executorii ale Curții Constituționale nu pot fi luate în considerare la calificarea acțiunilor condamnatului Valeriu Reniță, acțiunile acestuia puteau fi calificate cel mult în baza art. 327 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal.

7. Partea apărării concretizează în acest context că faptele incriminate lui Valeriu Reniță au fost comise, potrivit actului de acuzare, până în anul 2009, iar pedeapsa maximă prevăzută de art. 327 alin. (1) și art. 328 alin. (3) Cod penal este de cel mult 3 ani, este evident că aceasta este o infracțiune mai puțin gravă, iar condamnatul urma să fie eliberat de răspundere penală pentru comiterea acestor fapte în legătură cu expirarea termenului de prescripție de 5 ani, prevăzut de art. 60 alin. (1) pct. b) Cod penal, în care i se putea aplica o pedeapsă penală.

8. Astfel, prin cererea de revizuire se solicită admiterea cererii și, potrivit art. 460 alin. (1), alin. (3) și alin. (6/1) și art.464 alin.(1) Cod de procedură penală,

dispunerea rejudecării cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit dispozițiilor art.382-399 și 410 Cod de procedură penală.

Solicitările recurentului:

9. *Nefiind de acord cu sentința în cauză, avocatul Radu Dumneanu, în interesele inculpatului Reniță Valeriu, a depus recurs în termen prin care a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței Judecătoria Chișinău din 03.05.2022, după rejudecarea cauzei, pe motiv că nu este necesară examinarea repetată a probelor, recunoașterea vinovăției numitului Reniță Valeriu în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal și dispunerea încetării procesului penal în privința lui Reniță Valeriu în legătură cu expirarea, potrivit art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, a termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, cu liberarea de răspundere penală.*

10. În argumentarea recursului apărarea a invocat că având la bază cumulul de circumstanțe expuse, este evident că sentința din 03.05.2022 este una vădit ilegală, ori aceasta a fost emisă cu încălcarea flagrantă a prevederilor art. 1 alin.(2), art. 3 alin. (1) și alin. (2), art.10 alin. (1) și art.14 alin. (1) Cod penal, potrivit căruia o persoană poate fi condamnată și execută pedeapsa doar pentru comiterea unei fapte care este prevăzută de Codul penal, legea penală nu poate fi interpretată extensiv defavorabil, iar legea penală mai blândă, în toate cazurile are efect retroactiv, precum și a prevederilor art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1), alin. (4) și alin. (5) și art. 7 alin. (1) și alin. (6) Cod de procedură penală, potrivit cărora scopul procesului penal este inclusiv de a nu admite condamnarea și pedepsirea unei persoane fără temei, iar în procesul penal nu pot fi aplicate alte legi de procedură decât cele incluse în Codul de procedură penală, nefiind posibilă aplicarea normelor din alte acte normative, în cazul în care limitează drepturile persoanei, iar Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sânt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.

11. Cu referire la pct. 2 din partea dispozitivă a hotărârii nr. 21 din 01.10.2018 emisă de Curtea Constituțională, se impune mențiunea că obiect de examinare a hotărârii menționate l-a constituit Legea procesuală și nu cea materială, respectiv, expres, s-a indicat la faptul că în cazul în care se vor declara neconstituționale normele de procedură penală acestea vor avea efect retroactiv doar în cazul în care în Hotărârea respectivă se va indica în mod expres faptul dat.

12. Astfel, potrivit pct. 67 și pct. 68 din Hotărârea precitată, Curtea Constituțională a indicat expres: *„Curtea notează că, în prezenta cauză, ea a examinat posibilitatea revizuirii hotărârilor judecătorești irevocabile bazate pe norme de drept penal procedural declarate neconstituționale și, prin urmare, regula mențiunii exprese a posibilității revizuirii, descrisă la § 66 din prezenta*

hotărâre, se va aplica doar în raport cu acestea. În cazul declarării neconstituționalității unei norme de drept penal substanțial, este firesc ca față de acestea să se aplice regula efectului retroactiv al normei penale mai favorabile, garantate de articolul 22 din Constituție”.

13. Mal mult ca atât, în pct. 56 al Hotărârii indicate s-a indicat expres că: *„Cu referire la interpretarea articolului 458 alin. (3) pct. 4) din Codul de procedură penală, potrivit căreia revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile este posibilă doar dacă Curtea Constituțională a declarat neconstituțională o prevedere din Codul penal aplicată în cauza respectivă, Curtea consideră că aceasta se bazează pe un singur raționament, și anume pe cel potrivit căruia norma declarată neconstituțională trebuie să afecteze fondul cauzei, în caz contrar cererea de revizuire trebuind respinsă. Așadar, potrivit interpretării avansate, doar normele din Codul penal pot afecta fondul cauzei.*

14. Ținând cont de circumstanțele expuse, este evident că fiind recunoscute neconstituționale normele de drept penal și anume că agravantele *soldate/ă cu urmări grave* care se conține în dispoziția art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal și care au fost declarate neconstituționale prin hotărâri executorii ale Curții Constituționale nu pot fi puse la baza unor sentințe de condamnare la calificarea acțiunilor condamnatului Valeriu Reniță, deoarece afectează fondul cauzei, acțiunile acestuia fiind posibil a fi calificate cel mult în baza art. 327 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal.

15. Respectiv, având în vedere faptul că faptele incriminate numitului Valeriu Reniță au fost comise, potrivit actului de acuzare, până în anul 2009, iar pedeapsa maximă prevăzută de art. 327 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal este de cel mult 3 ani, este evident că aceasta este o infracțiune mai puțin gravă, se impunea recalificarea acțiunilor condamnatului și liberarea acestuia de răspundere penală pentru comiterea faptelor imputate în legătură cu expirarea termenului de prescripție de 5 ani, prevăzut de art. 60 alin. (1) pct. b) Cod penal, în care i se putea aplica o pedeapsă penală.

16. *Respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului și a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, astfel, până la examinarea recursului referință nu a fost depusă.*

Aprecierea instanței de recurs:

17. Pornind de la firul logic al prevederilor legale, reieșind din cumulul de probe administrate în cadrul urmăririi penale, cercetate și verificate în cadrul ședinței judiciare, Colegiul concluzionează că, urmează a fi respins ca nefondat recursul declarat de avocatul Radu Dumneanu, în interesele revizuiantului Reniță Valeriu și a menține fără modificări sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2022.

18. În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

19. Potrivit prevederilor art. 447 al. (1) Cod de procedură penală recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces.

20. Conform art. 448 alin. (1), (2) Cod procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei și a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

21. În conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs respinge recursul ca fiind nefondat și menține hotărârea atacată.

22. Conform art. 449 alin. (2) Cod de procedură penală, adoptarea deciziei și întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art. 417 și 418, care se aplică în mod corespunzător.

23. În conformitate cu art. 458 alin. (1)-(2) din CPP, hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă. Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracțiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori.

24. În conformitate cu art. 458 alin. (3) din CPP, revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 1) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; 2) s-au stabilit alte circumstanțe de care instanța nu a avut cunoștință la emiterea hotărârii și care, independent sau împreună cu circumstanțele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârșit o infracțiune mai puțin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătorești irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.

25. În conformitate cu art. 459 alin. (1) din CPP, revizuirea unei hotărâri de achitare, de încetare a procesului penal, precum și revizuirea unei hotărâri de condamnare pentru motivul că pedeapsa este prea ușoară sau pentru că celui condamnat trebuie aplicată legea privitoare la o infracțiune mai gravă, se pot face numai înăuntrul termenelor de prescripție a incriminării, stabilite în art. 60 din Codul penal, și cel mai târziu până la un an de la descoperirea circumstanțelor prevăzute în art. 458 alin. (3).

26. În conformitate cu art. 460 alin. (1) din CPP, procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate procurorului de nivelul instanței care a judecat cauza în fond. În cazul temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) pct. 3) și 4), procedura de revizuire se deschide în baza cererii adresate instanței de judecată care a judecat cauza în primă instanță.

27. În conformitate cu art. 460 alin. (2) din CPP, cerere de revizuire poate declara: 1) oricare parte din proces, în limitele calității sale procesuale; 2) soțul și rudele apropiate ale condamnatului, chiar și după decesul acestuia.

28. Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de recurs constată că prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 15 august 2014 Reniță Valeriu a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunilor prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) și art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale acestor infracțiuni (f.c.p.106-155,vol.IX).

29. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Mirandolina Sușițaia, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art.328 alin.(3) lit. d) și art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu stabilirea pedepsei conform art.84 Cod penal, 8 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 5 ani.

30. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 aprilie 2015, apelul a fost respins, ca fiind nefondat (f.d.200-241,vol.IX).

31. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Djulieta Devder, a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

32. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2015, recursul ordinar a fost admis, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată (f.d.39-51,vol.X).

33. Potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016, apelul procurorului a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre. Reniță Valeriu a fost liberat de răspundere penală pe art.328 alin.(3) lit. d) Cod penal, în legătură cu survenirea prescripției de tragere la răspundere penală, potrivit art.60 alin.(1) lit. c) Cod penal, cu încetarea procesului penal. În rest, sentința a fost menținută (f.d.85-118,vol.X).

34. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, a declarat recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acestei decizii și

dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

35. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2017, a fost admis recursul procurorului, casată total decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată (f.d.159-175, vol.X).

36. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2017, a fost admis apelul acuzatorului de stat, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: Reniță Valeriu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.2 lit. c) Cod penal (în redacția Legii din 24.05.2009), stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de exercita o anumită activitate pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Conform art.90 Cod penal pedeapsa numită lui Reniță Valeriu a fost suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 5 (cinci) ani (f.d.1-24, vol. XI).

37. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, avocatul Maximov Veaceslav a atacat-o cu recurs ordinar, prin care a solicitat casarea acesteia și menținerea sentinței primei instanțe, prin care s-a dispus achitarea inculpatului Reniță Valeriu, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

38. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în raport cu materialele cauzei, la data de 25.04.2018 Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție l-a considerat inadmisibil (f.d.51-73, vol. XI).

39. Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 22 din 01.10.2018, privind controlul constituționalității unor prevederi din art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal (excesul de putere și depășirea atribuțiilor de serviciu soldate cu urmări grave) – s-a declarat neconstituțional articolul 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 985 din 18 aprilie 2002.

40. Prin hotărârea Curții Constituționale nr. 24 din 17.10.2019, privind controlul constituționalității unor prevederi din art. 189 alin. (3) lit. f), 307 alin. (2) lit. c), 327 alin. (2) lit. c), 329 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și din art. 335 alin. (1/1) din Codul penal, s-a declarat neconstituțional textul „soldate cu alte urmări grave” din art. 189 alin. (3) lit. f) din Codul penal; textul „soldată cu urmări grave” din art. 307 alin. (2) lit. c) și 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal; textul „intereselor publice sau” din art. 329 alin. (1) din Codul penal; textul „alte urmări grave” din art. 329 alin. (2) lit. b) din Codul penal; textul „acțiunile prevăzute la alin. (1), soldate cu urmări grave” din art. 335 alin. (1¹) din Codul penal.

41. La data de 15 noiembrie 2019, în procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani a parvenit spre examinare cererea de revizuire declarată de condamnatul Reniță Valeriu și avocatul Radu Dumneanu prin care s-a solicitat

rejudicarea cauzei penale în privința lui Renița Valeriu recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal (f.d.3-10).

42. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 martie 2020, s-a admis parțial cererea de revizuire declarată de condamnatul Renița Valeriu împotriva sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 15 august 2014. S-a dispus rejudecarea cauzei penale privind învinuirea lui Renița Valeriu *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal (f.d.50-61).

43. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 16 iulie 2020, judecătorul Radu Grecu, și-a declinat competența de la examinarea cauzei penale de învinuirea lui Renița Valeriu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal în favoarea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, Andrei Neculcea.

44. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 martie 2021, a fost anulată decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iunie 2016 în partea liberării lui Renița Valeriu de răspundere penală pe art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal, în legătură cu survenirea prescripției potrivit art. 60 alin. (1) lit. c) din Codul penal de tragere la răspundere penală și încetarea procesului penal și pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care: S-a încetat procesul penal în privința lui Renița Valeriu, vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal, din motivul expirării termenului tragerii la răspundere penală conform art. 60 alin. (1) lit. b) din Codul penal, liberându-l de răspundere penală (f.d.94-97, vol.XI).

45. Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 27 martie 2020 și sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 martie 2021, avocatul Radu Dumneanu în interesele condamnatului Valeriu Renița a declarat apel solicitând admiterea acestuia. Casarea ca ilegală a încheierii din 27.03.2020, în partea în care s-a dispus admiterea parțială a cererii de revizuire și dispunerea rejudecării cauzei atât în partea ce se referă la acuzarea adusă în baza art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal, cât și la capătul de acuzare prevăzut de art. 327 alin. (2) lit. c) Cod penal. Casarea sentinței din 02.03.2021 și după rejudecarea cauzei pe motiv, că nu este necesară examinarea repetată a probelor, dispunerea încetării procesului penal în privința lui Renița Valeriu în legătură cu expirarea, potrivit art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, a termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere penală, cu liberarea de răspundere penală.

46. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03.11.2021, s-a admis apelul declarat de către avocatul Radu Dumneanu, în interesele condamnatului Valeriu Renița, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. 2) CPP al RM. S-a casat încheierea din 27 martie 2020 și sentința din 02 martie 2021, ambele a Judecătoriei Chișinău,

sediul Buiucani privind revizuirea cauzei penale în privința lui Reniță Valeriu *****, în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (2), lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) Cod Penal și s-a remis cauza penală respectivă la rejudecare în prima instanță la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, în alt complet de judecată (f.d.94-103).

47. Instanța de recurs va respinge alegațiile invocate în cererea de recurs, precum că, fiind recunoscute neconstituționale agravantele *soldate/ă cu urmări grave* care se conține în dispoziția art. 327 alin. (2) lit. c) și art. 328 alin. (3) lit. d) Cod penal și că faptele incriminate lui Valeriu Reniță au fost comise până în anul 2009, iar pedeapsa maximă prevăzută de art. 327 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal este de cel mult 3 ani, este evident că aceasta este o infracțiune mai puțin gravă, se impunea recalificarea acțiunilor condamnatului și liberarea acestuia de răspundere penală pentru comiterea faptelor imputate în legătură cu expirarea termenului de prescripție de 5 ani, prevăzut de art. 60 alin. (1) pct. b) Cod penal, în care i se putea aplica o pedeapsă penală, or, în opinia Colegiului penal, instanța de fond corect a reținut că prevederile art. 26 alin. (7) din Legea cu privire la Curtea Constituțională care statuează că hotărârile Curții Constituționale *produc efect numai pentru viitor*.

48. Prin urmare la momentul depunerii cererii de revizuire în prezenta pricină, lipsa temeiului invocat conform art. 458 alin. (3) pct. 4) din Codul de procedură penală, potrivit căruia revizuirea poate fi cerută în cazul în care Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă. Or, în situația în care hotărârile Curții Constituționale produc efect numai pentru viitor, suportul legal invocat lipsea la momentul depunerii cererii de revizuire de către revizuentul în cauză.

49. În continuarea acestui deziderat, cadrul legal național reglementează posibilitatea revizuirii hotărârilor judecătorești în cazul în care printr-o hotărâre a Curții Constituționale a fost declarată neconstituțională o anumită prevedere legală în temeiul căreia a fost emisă hotărârea judecătorească, însă această circumstanță rezidă din obligația pozitivă a statului de a institui mecanisme interne de remediere a drepturilor fundamentale încălcate.

50. Din perspectiva prescripțiilor legale, Colegiul penal subliniază faptul că prin hotărârea nr. 21 din 01.10.2018 pentru controlul constituționalității art. 458 alin. (3) pct. 4) din CPP, Curtea Constituțională, a impus anumite restricții de aplicabilitate a prevederilor privind revizuirea procesului penal în acest temei.

51. Astfel, potrivit pct. 2 din dispozitivul hotărârii Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018, s-a recunoscut constituțional art. 458 alin. (3) pct. 4) din CPP, în măsura în care revizuirea va putea fi solicitată, în baza hotărârii de declarare a neconstituționalității unei prevederi legale aplicate în cauză, *doar dacă hotărârea Curții în mod expres conține o asemenea mențiune*.

52. În același timp, Curtea menționează că, retroactivitatea în sine poate genera consecințe imprevizibile dacă nu este moderată de anumite condiții prevăzute de lege sau de jurisprudență. Din acest considerent, efectul retroactiv al hotărârilor Curții trebuie să funcționeze sub un control amănunțit.

53. Conform pct. 49 din hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018 pentru controlul constituționalității art. 458 alin. (3) pct. 4) CPP, Curtea a reținut că din perspectiva art. 7 din Constituție, hotărârile Curții Constituționale nu pot retroactiva în mod automat, ci pot retroactiva doar dacă Curtea Constituțională menționează expres acest fapt. În caz contrar, hotărârea Curții este aplicabilă doar pentru viitor.

54. Conform pct. 64 din hotărârea Curții Constituționale nr. 21 din 01.10.2018, atunci când va declara neconstituțională o prevedere legală, fie prin exercitarea controlului de constituționalitate, fie pe calea excepției de neconstituționalitate, având în vedere efectele pe care le poate produce hotărârea în discuție, Curtea va stabili expres în dispozitivul hotărârii dacă poate fi solicitată revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile, și dacă este necesar, va menționa perioada pentru care hotărârea sa retroactivează și termenul solicitării revizuirii. În caz contrar va fi aplicat principiul acțiunii pentru viitor a hotărârilor sale (pct.64).

55. Urmare a circumstanțelor de facto înserate supra și în corespundere cu art. 7 din Constituție, hotărârile Curții Constituționale nu pot retroactiva în mod automat, ci pot retroactiva doar dacă Curtea Constituțională menționează expres acest fapt, în caz contrar, hotărârea Curții este aplicabilă doar pentru viitor.

56. În acest sens urmează de menționat că sentința de condamnare a lui Reniță Valeriu a rămas definitivă și irevocabilă până la adoptarea hotărârilor Curții Constituționale nr. 22 din 01.10.2018 și nr. 24 din 17.10.2019, prin care a fost declarat neconstituțional art. 328 alin. (3) lit. d) din Codul penal și respectiv prin care a fost declarat neconstituțional textul „soldate cu alte urmări grave” din art. 189 alin. (3) lit. f) din Codul penal; textul „soldată cu urmări grave” din art. 307 alin. (2) lit. c) și art. 327 alin. (2) lit. c) din Codul penal; textul „intereselor publice sau” din art. 329 alin. (1) din Codul penal; textul „alte urmări grave” din art. 329 alin. (2) lit. b) din Codul penal; textul „acțiunile prevăzute la alin. (1), soldate cu urmări grave” din art. 335 alin. (1/1) din Codul penal, astfel fiind respectat cu strictețe principiul condamnării persoanei pentru acțiunile care constituia la momentul comiterii un act delictuos.

57. Tot în această ordine de idei, instanța de judecată reține că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea lucrului judecat, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate, de principiu, să formeze obiectul unui nou proces, cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți.

58. Urmare a ansamblului aspectelor de fapt învederate, raportate la normele de drept sus indicate, cazurile de revizuire trebuie apreciate în mod

obiectiv și exhaustiv, astfel încât nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Instanțele care se pronunță asupra revizuirii trebuie să-și exercite competența pentru a corecta erorile judiciare, omisiunile justiției și a asigura respectarea drepturilor și libertăților fundamentale, dar nu pentru a efectua o nouă examinare (a se vedea, în acest sens, HCC nr. 16 din 25 iunie 2013, § 61).

59. Astfel, în baza celor expuse supra instanța de recurs statuează, că în speța dată, nu sunt întrunite condițiile obligatorii pentru deschiderea procedurii de revizuire, partea apărării prin această procedură urmărind scopul de a-l recunoaște vinovat și a-l libera pe inculpatul Renița Valeriu de pedeapsa penală pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art.327 alin. (1) și art. 328 alin. (1) Cod penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de 5 ani, prevăzut de art. 60 alin.(1) pct. b) Cod penal.

60. În contextul celor invocate, analizând argumentele invocate în cererea de recurs, Colegiul penal constată inexistența motivelor de drept care ar permite o nouă judecată, căci finalitatea revizuirii constă în înlăturarea erorii juridice și deducerii în fața justiției a unui material probator cu totul inedit sau cel puțin necunoscut instanței, care să permită cunoașterea erorii juridice și lichidarea ei.

61. Concluzionând Colegiul penal conchide că, sentința instanței de fond este legală și întemeiată, iar recursul avocatului Radu Dumneanu, în interesele revizuientului Reniță Valeriu, în sensul formulat este nefondat și urmează a fi respins.

62. În conformitate cu art. art. 447, 449 alin. (1), pct. 1), lit. a) Cod de procedură penală al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge recursul avocatului Radu Dumneanu, în interesele revizuientului Reniță Valeriu și se menține, fără modificări, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 mai 2022.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecător:

Oxana Robu

Judecători:

Stelian Teleucă

Silvia Gîrbu

În conformitate cu prevederile alin. 8 art. 339 CPP al RM, dacă unul dintre judecătorii completului de judecată nu are posibilitatea de a semna hotărârea, în locul lui semnează președintele ședinței. În legătură cu demisia judecătorilor Curții de Apel Chișinău, Silvia Gîrbu și Stelian Teleucă în locul lor semnează președintele ședinței, Oxana Robu.

Președintele ședinței, judecător:

Oxana Robu